

สรุป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๗๒/๒๕๖๑

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

นาย ก.

ผู้คัดค้าน

ความผิดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปโดยความตายของผู้กระทำผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ นั้น หมายถึงมิให้ฟ้องบุคคลที่ถึงแก่ความตายไปแล้วเป็นคดีอาญา หรือหากจำเลยในคดีอาญาถึงแก่ความตายลง ในระหว่างการพิจารณาของศาล ศาลก็ต้องยุติการดำเนินกระบวนการพิจารณาและจำหน่ายคดีอาญาออกจาก สาระบบความของศาล เพราะไม่มีประโยชน์ที่จะดำเนินคดีต่อไปเนื่องจากไม่อาจนำตัวจำเลยมาลงโทษได้ แต่บทบัญญัติดังกล่าวมิใช่เป็นการรับรองว่าจำเลยที่ถึงแก่ความตายนั้นไม่ได้กระทำความผิดแต่อย่างใด เมื่อคดีนี้ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาในคดีอาญาอันเป็นความผิดมูลฐานแล้วว่า นาย ก. มีความผิด แม้นาย ก. จะถึงแก่ความตายในระหว่างฎีกา ก็คงมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเท่านั้น หากมีผลเป็น การรับรองว่า นาย ก. กลับเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังที่ผู้คัดค้านฎีกาไม่

หากปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขอาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินย่อมมีอำนาจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้อง ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งได้ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าผู้ร้องทุกข้อกล่าวโทษในคดีความผิดมูลฐานจะมีอำนาจร้องทุกข้อ กล่าวโทษหรือไม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้าน จำนวน ๑๐ รายการ พร้อมดอกผล ที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศโฆษณาตามกฎหมายแล้ว

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้าน ขอให้ยกคำร้อง และคืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่ผู้คัดค้าน

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.๑๐ จำนวน ๘ รายการ คือ รายการที่ ๑ และรายการที่ ๔ ถึง ๑๐ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง กับให้คืนทรัพย์สินรายการที่ ๒ และ ๓ แก่ผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ทรัพย์สินรายการที่ ๒ และ ๓ ตามบัญชีรายการทรัพย์สิน เอกสารหมายเลข ร.๑๐ พร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง เสียด้วย ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้ก็แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น

ผู้คัดค้านฎีกา

ศาลฎีกาคณะคดีปกครองตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าของที่ดินทรัพย์สินทั้ง ๑๐ รายการ ตามเอกสารหมายเลข ร.๑๐ และผู้คัดค้านเป็นบุตรนายเกริกเกียรติ จำเลยในคดีอาญาของศาลอาญา คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๙๒๘/๒๕๔๙ ที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาว่านายเกริกเกียรติมีความผิดฐานยักยอก ข้อโกงสถาบันการเงิน โดยกระทำไปในฐานะกรรมการหรือผู้จัดการ สถาบันการเงินและได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว อันเป็นความผิดมูลฐาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ (๔) ผู้คัดค้านจึงเป็นบุคคลผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐาน และปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้คัดค้านได้รับที่ดินทั้ง ๑๐ แปลงมาภายหลังจากระยะเวลาที่นายเกริกเกียรติกระทำความผิด จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าที่ดินทั้ง ๑๐ แปลงดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือรับโอนมาโดยไม่สุจริต ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม

คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้หรือไม่

ผู้คัดค้านฎีกาว่า นายเกริกเกียรติได้ถึงแก่ความตายในระหว่างพิจารณาคดีของศาลฎีกา ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับลงโดยความตายของผู้กระทำความผิด จึงต้องถือว่าสิทธิดำเนินคดีอาญากับนายเกริกเกียรติระงับไปก่อนที่ศาลฎีกาจะมีคำวินิจฉัยในคดีอาญาอันเป็นความผิดมูลฐานตามที่ถูกกล่าวหา จึงต้องถือว่านายเกริกเกียรติเป็นผู้บริสุทธิ์และจะปฏิบัติต่อนายเกริกเกียรติเสมือนหนึ่งเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ส่งผลให้ไม่อาจถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดอาญามูลฐาน และไม่อาจถือได้ว่าที่ดินทั้ง ๑๐ แปลง ของผู้คัดค้านเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ ที่บัญญัติว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยความตายของผู้กระทำผิดนั้น หมายถึงมิให้ฟ้องบุคคลที่ถึงแก่ความตายไปแล้วเป็นคดีอาญา หรือหากจำเลยในคดีอาญาถึงแก่ความตายลง ในระหว่างการพิจารณาของศาล ศาลก็ต้องยุติการดำเนินกระบวนการพิจารณาและจำหน่ายคดีอาญาออกจากสารบบความของศาล เพราะไม่มีประโยชน์ที่จะดำเนินคดีต่อไปเนื่องจากไม่อาจนำตัวจำเลยมาลงโทษได้ แต่บทบัญญัติดังกล่าวมิใช่เป็นการรับรองว่าจำเลยที่ถึงแก่ความตายนั้นไม่ได้กระทำความผิด อีกทั้งคดีนี้ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาในคดีอาญาอันเป็นความผิดมูลฐานแล้วว่านายเกริกเกียรติมีความผิด การที่นายเกริกเกียรติถึงแก่ความตายในระหว่างฎีกา คงมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเท่านั้น หากมีผลเป็นการรับรองว่านายเกริกเกียรติกลับเป็นผู้บริสุทธิ์ดังที่ผู้คัดค้านฎีกาไม่ ฎีกาของผู้ร้องในส่วนนี้ฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้เพราะธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีอาญาแก่นายเกริกเกียรติ เนื่องจากตามคำพิพากษาปรากฏว่า ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินคดีอาญาแก่นายเกริกเกียรติ มิใช่ธนาคารแห่งประเทศไทยที่ผู้ร้องขอแก้ไขคำร้องแสดงว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ร้องทุกข์และกล่าวโทษผู้บริหารธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นคดีอาญาจึงไม่ถูกต้อง ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า หากปรากฏ

หลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินย่อมมีอำนาจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งได้ ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้โดยไม่ต้องพิจารณาว่าธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีแก่นายเกริกเกียรติหรือไม่ ฎีกาของผู้คัดค้านข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า ที่ดินพิพาททั้ง ๑๐ แปลง ตามเอกสารหมาย ร.๑๐ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันจะฟังมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

ข้อเท็จจริงอันเป็นที่ยุติในประเด็นนี้มีว่า นายเกริกเกียรติถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดระหว่างวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๓ ถึง ๖ มิถุนายน ๒๕๓๙ และผู้คัดค้านเป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนายเกริกเกียรติซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดมูลฐาน จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าที่ดินทั้ง ๑๐ แปลงดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือรับโอนมาโดยไม่สุจริต ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ผู้คัดค้านจึงมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ว่าตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฤษฎาธารณะ ตามมาตรา ๕๐

เห็นว่า ทรัพย์สินรายการที่ ๑ ผู้คัดค้านนำสืบว่า เมื่อปลายปี ๒๕๓๗ นายมาได้ขายที่ดิน น.ส.๓ ให้นางอินทรา ต่อมานางอินทราได้ส่งมอบการครอบครองให้ผู้คัดค้านและแจ้งให้นายมาจดทะเบียนโอนขายให้ผู้คัดค้าน เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๘ โดยมีภรรยาและบุตรของนายมายืนยันข้อเท็จจริง เมื่อปี ๒๕๓๗ ที่ดินได้มีการออกโฉนด มีนายวันผู้ใหญ่บ้านขณะนั้นรู้เห็นการออกโฉนดและทำบันทึกถ้อยคำแทนนายอำเภอยืนยันข้อเท็จจริง เมื่อพิจารณาเอกสารยืนยันข้อเท็จจริงของภรรยาบุตรของนายมาและนายวัน ซึ่งมีนายปุศุ ผู้ใหญ่บ้านรับรองว่าทั้งสามเป็นลูกบ้านและให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง แต่ผู้คัดค้านก็ไม่ได้นำบุคคลทั้งสามมาเบิกความยืนยันข้อเท็จจริงโดยไม่ปรากฏเหตุขัดข้องประการใด ทั้งหนังสือยืนยันทุกฉบับทำขึ้นภายหลังเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ห่างจากเวลาที่นายมาจดทะเบียนโอนที่ดินให้ผู้คัดค้านเกือบ ๒๐ ปี ย่อมมีโอกาสที่บุคคลที่ทำบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงจะจำคลาดเคลื่อน การไม่นำบุคคลดังกล่าวมาเบิกความเพื่อให้ผู้ร้องได้มีโอกาสถามค้าน จึงทำให้น่าสงสัยว่านายมาได้ขายที่ดินให้นางอินทราจริงหรือไม่ เพราะไม่ปรากฏหลักฐานใดที่มีชื่อนางอินทราเข้ามาเกี่ยวข้อง กรณีจึงไม่อาจฟังได้ว่านางอินทราซื้อที่ดินจากนายมาให้ผู้คัดค้าน แต่ฟังได้ว่านายมาโอนขายให้ผู้คัดค้านโดยตรง

ทรัพย์สินรายการที่ ๒ ผู้คัดค้านนำสืบว่า เดิมเป็นที่ดินแจ้งการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ นายนิพัฒน์ ปู่ผู้คัดค้านซื้อมาจากนายดำรงค์ ในปี ๒๕๒๖ ต่อมามีการออกโฉนดที่ดินในปี ๒๕๔๑ เมื่อพิจารณาแบบรายการสำรวจเขตที่ดินนำส่งผู้สอบสวน พบว่าในชั้นการสอบสวนเพื่อออกโฉนดที่ดิน ผู้คัดค้านได้ให้ถ้อยคำว่าซื้อที่ดินมาจากนายดำรงค์ มา ๑๕ ปี เท่ากับว่าที่ดินแปลงนี้ได้ซื้อมาตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๒๖ แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าที่ดินแปลงดังกล่าว นายนิพัฒน์ได้ซื้อมาตั้งแต่ผู้คัดค้านเบิกความ แต่การออกโฉนดที่ดินจากที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ ส.ค.๑ ซึ่งมีเพียงสิทธิครอบครอง จะทำได้ก็ต่อเมื่อมีการครอบครองที่แท้จริงตามระเบียบของกรมที่ดิน แสดงให้เห็นว่าก่อนออกโฉนดที่ดินดังกล่าวผู้คัดค้านได้ครอบครองอยู่ก่อนแล้ว ส่วนข้อความที่ระบุในรายการสำรวจแบบท้าย ในช่อง...ได้มาด้วยอาการอย่างไรแต่เมื่อใด... มีข้อความว่าซื้อมาจากนายดำรงค์ นั้น ก็ไม่ได้

ห ม ย ค ว า ม ว ่า
ผู้คัดค้านจะซื้อในขณะนั้น แต่หมายถึงการชี้แจงที่มาของการได้ที่ดินมาไว้ในความครอบครองว่ามีลักษณะ
การได้มาอย่างไร ประกอบกับการที่ผู้คัดค้านให้ถ้อยคำโดยระบุเวลาว่าได้มาโดยการซื้อเมื่อประมาณ ๑๕ ปี
โดยไม่ปรากฏว่าเหตุใดจึงต้องระบุเช่นนั้น หากจะตั้งข้อสงสัยว่าเป็นการให้ถ้อยคำเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกยึดทรัพย์
ก็ไม่น่าจะเป็นไปได้ เนื่องจากข้อความเช่นนี้ไม่ปรากฏในเอกสารสำหรับการออกโฉนดที่ดินแปลงอื่นที่มีการ
ออกโฉนดในเวลาใกล้เคียงกัน อีกทั้งวันเวลาในขณะนั้นยังไม่ปรากฏว่าศาลได้มีคำพิพากษาวานายเกริกเกียรติ
มีความผิดอาญา จึงน่าเชื่อว่าเป็นการให้ถ้อยคำในการสอบสวนออกโฉนดที่ดินไปตามความสัตย์จริง ข้อเท็จจริง
ฟังได้ว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่ดินที่ผู้คัดค้านครอบครองสืบต่อกันมาเป็นเวลาหลายปีก่อนระยะเวลาที่
นายเกริกเกียรติจะถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐาน พยานหลักฐานของผู้คัดค้านมีน้ำหนัก
เพียงพอที่จะหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ น่าเชื่อว่าเป็นที่ดินแปลงนี้เป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำ
ความผิดมูลฐาน

ทรัพย์สินรายการที่ ๓ ผู้คัดค้านนำสืบว่า เดิมเป็นที่ดินมีสิทธิครอบครองตาม ส.ค.๑ เมื่อประมาณ
ปี ๒๕๓๑ นายนิธิพัฒน์ซื้อที่ดินแปลงนี้และรับมอบสิทธิครอบครองจากนายอด ต่อมาได้มีการออกโฉนด
ที่ดินในปี ๒๕๔๑ ผู้คัดค้านได้แจ้งข้อเท็จจริงในคำขอออกโฉนดที่ดินว่าได้มาก่อนขอออกโฉนดที่ดิน ๑๐ ปี คือ
ประมาณปี ๒๕๓๑ จึงได้มาก่อนปี ๒๕๓๓ อันเป็นเวลาก่อนเวลาที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่านายเกริกเกียรติกระทำ
ความผิดมูลฐานนั้น เห็นว่า ไม่ปรากฏหลักฐานใดที่ชี้ชัดว่านายนิธิพัฒน์ได้ซื้อที่ดินตามข้อกล่าวอ้าง แม้ผู้คัดค้าน
จะมีหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงจากนายอดและนายวันมาแสด แต่ก็ไม่ได้นำตัวบุคคลดังกล่าวมาเบิกความยืนยัน
และเอกสารดังกล่าวทำขึ้นห่างจากระยะเวลาการสำรวจขอออกโฉนดที่ดินเป็นระยะเวลาเกือบ ๑๗ ปี อีกทั้ง
ในรายการสำรวจเขตที่ดินนำส่งผู้สอบสวนแนบภาพถ่ายโฉนดที่ดิน ในช่องคำว่า...ได้มาด้วยอาการอย่างไร
แต่เมื่อใด... ก็ไม่มีข้อความอธิบายไว้ หากที่ดินมีการซื้อมาก่อนออกโฉนดที่ดินประมาณ ๑๐ ปีจริง ก็น่าจะต้อง
ระบุข้อความไว้ ประกอบกับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ทำขึ้นในขั้นตอนการสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินนับเนื่องเป็น
ส่วนหนึ่งของเอกสารราชการ ย่อมน่าเชื่อถือกว่าบันทึกที่ทำขึ้นเอง จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่นายนิธิพัฒน์
ซื้อมาก่อนนายเกริกเกียรติถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด แต่ฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านได้มาเมื่อปี ๒๕๔๑
อันเป็นระยะเวลาภายหลังที่นายเกริกเกียรติถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดมูลฐาน

ทรัพย์สินรายการที่ ๔ ผู้คัดค้านนำสืบว่า นางอินทราได้ซื้อที่ดินจากนายสุเทพ ตามสัญญาซื้อขาย
ฉบับลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ ในราคา ๒๕,๐๐๐ บาท โดยนางอินทราได้ถอนเงินสดจากบัญชีออมทรัพย์
ของนางอินทรา จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ก่อนวันซื้อที่ดิน ๓ วัน และใช้เงินครึ่งหนึ่งซื้อที่ดินนั้น เห็นว่า แม้จะ
ปรากฏเอกสารว่ามีรายการถอนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท จากบัญชีของนางอินทราจริง แต่ก็ไม่ปรากฏชื่อนางอินทรา
ในเอกสารที่เกี่ยวข้องที่จะแสดงว่านางอินทราเป็นผู้ซื้อหรือครอบครองที่ดินดังกล่าว ทั้งในรายการสำรวจ
เขตที่ดินนำส่งผู้สอบสวนเอกสารแนบภาพถ่ายโฉนดที่ดินก็มีข้อความว่าซื้อมาจากนายสุเทพ ประมาณ ๖ ปี
เท่ากับว่าได้ซื้อที่ดินมาเมื่อประมาณปี ๒๕๔๓ แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใด ๆ ที่จะแสดงให้เห็นว่านางอินทรา
เป็นผู้ซื้อที่ดินแปลงนี้ ลำพังหลักฐานการถอนเงินในบัญชีของนางอินทราเพียงเท่านั้นยังไม่อาจฟังว่านางอินทรา
เป็นผู้ซื้อที่ดิน แต่ฟังได้ว่าเป็นที่ดินที่ผู้คัดค้านซื้อภายหลังจากนายเกริกเกียรติถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด
มูลฐาน

ทรัพย์สินรายการที่ ๕ ผู้คัดค้านนำสืบว่า ที่ดินแปลงนี้นางอินทราถอนเงินจากบัญชีของตนมาซื้อจากนายขวัญชัย เมื่อปี ๒๕๔๔ ต่อมามีการออกโฉนดที่ดิน นางอินทราได้มอบให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ขอออกโฉนดที่ดิน เห็นได้ว่า ในเอกสารขั้นตอนของการออกโฉนดที่ดิน ไม่ปรากฏหลักฐานใดที่นางอินทราได้มอบให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ขอออกโฉนดที่ดิน แม้นายขวัญชัยจะได้ทำหนังสือยืนยันข้อเท็จจริง แต่ผู้คัดค้านก็ไม่นำตัวนายขวัญชัยมาเบิกความยืนยัน และในเอกสารเกี่ยวกับการสอบสวนในชั้นออกโฉนดที่ดินก็ไม่มีข้อความใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าที่แปลงนี้เดิมนางอินทราได้ครอบครองมาก่อน กลับมีข้อความว่าเจ้าของที่ดินคือผู้คัดค้านตั้งแต่นั้น และในรายการสำรวจเขตที่ดินนำส่งผู้สอบสวน ในช่องข้อความว่า...ได้มาโดยอาการอย่างไรแต่เมื่อใด...ก็มีข้อความว่าซื้อมาจากนายขวัญชัย ประมาณ ๕ ปี แต่ไม่มีข้อความว่านางอินทราเป็นผู้ซื้อมา จึงต้องฟังว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อมา กรณีจึงฟังไม่ได้ว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นของนางอินทราที่ซื้อมาจากนายขวัญชัย ข้อกล่าวอ้างของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

ทรัพย์สินรายการที่ ๖ ผู้คัดค้านนำสืบว่า ได้ขอแบ่งซื้อจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๗๖๑๔ ครั้งแปลงจากนายจำรัส เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เงินที่นำมาซื้อผู้คัดค้านได้รับจากนางอินทราโอนมาให้ระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึงปี ๒๕๔๘ เห็นได้ว่า ตามรายการบัญชีของนางอินทราที่รายการบัญชีของผู้คัดค้าน แม้จะระบุว่าเงินในบัญชีหลายล้านบาท แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดว่าเงินที่ผู้คัดค้านนำไปชำระค่าที่ดินเป็นเงินที่ได้รับโอนมาจากนางอินทราเพื่อซื้อที่ดิน มิใช่เงินที่ได้รับจากนายเกริกเกียรติ อีกทั้งไม่ปรากฏว่านอกเหนือจากการลงทุนในหุ้นหรือตราสารเงินแล้ว ผู้คัดค้านมีรายได้หลักจากอาชีพอื่นเป็นจำนวนมากพอที่จะทำให้ตนเองมีเงินเหลือที่จะนำเงินมาซื้อที่ดิน และจากทางนำสืบของผู้คัดค้านก็ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านมีผลกำไรจากการลงทุนในหลักทรัพย์หรือหุ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นเงินเท่าใด ตรงกันข้ามผู้คัดค้านเบิกความยอมรับว่าบางกรณีก็มีการขาดทุนนับล้านบาท แม้ผู้คัดค้านนำสืบว่ามีรายได้จากการขายหลักทรัพย์ระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ เป็นจำนวนถึง ๒,๐๔๐,๑๔๕.๕๖ บาท แต่ก็ยังเป็นระยะเวลาก่อนมีการซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวประมาณ ๔ ปี จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเงินที่นำมาซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นเงินก้อนเดียวกัน และไม่มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักมานำสืบแสดงให้เห็นถึงที่มาแห่งรายได้อันพอจะรับฟังได้ว่าสามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่เคยพึ่งพิงนายเกริกเกียรติ กรณีจึงไม่อาจรับฟังหักล้างข้อสันนิษฐานได้ว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ข้อกล่าวอ้างของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

ทรัพย์สินรายการที่ ๗ และ ๘ ผู้คัดค้านนำสืบว่า เดิมที่ดินทั้งสองแปลงนายภารุจน์หรือนายภูติศ และนายอากร ซึ่งเป็นบุตรของนายประจักษ์ ได้จดทะเบียนขายฝากไว้กับนายวิวัฒน์ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ มีกำหนดไถ่ถอนหนึ่งปี แต่เมื่อใกล้ถึงกำหนดเวลาไถ่คืนไม่สามารถหาเงินมาไถ่ถอนการขายฝากได้ นายประจักษ์จึงมาขอให้นางอินทราซื้อโดยใช้เงินทรัพย์มรดกของนายนิธิพัฒน์ กับให้นางวราพรที่ยืมเงินนางอินทราไปซื้อแคชเชียร์เชค โดยนางอินทราได้รับแคชเชียร์เชคจากนางวราพรแล้วนำไปไถ่ถอนการขายฝากแล้ว นอกจากนี้ได้ชำระเงินสด และนางวราพรได้นำเงินสดกับแคชเชียร์เชคอีกฉบับมารวมชำระค่าที่ดินอีก โดยนางอินทราเป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น แต่สั่งให้ใช้ชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอน เห็นได้ว่า เอกสารที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างไม่ปรากฏชื่อนางอินทราเกี่ยวข้องกับการไถ่ถอนการขายฝากและการซื้อขาย การที่นางอินทราดำเนินการแต่ผู้เดียวโดยใส่ชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนน่าสงสัยว่าเหตุใดจึงไม่ใส่ชื่อนางอินทราเป็นผู้ซื้อ หรือหากต้องการยกให้ผู้คัดค้านเหตุใดจึงไม่ให้ผู้คัดค้านไปดำเนินการเอง อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของเงินในการไถ่ถอนก็มีลักษณะซับซ้อนและมีการแบ่งเป็นหลายส่วน ซึ่งหากเป็นเงินที่นางวราพรยืมไปจริง ก็ย่อมต้องมีหลักฐานการกู้ยืม แม้จะฟังได้ว่าเป็นญาติสนิทแต่การยืมเงินจำนวนมากเช่นนี้ความเป็นญาติสนิทก็ไม่น่าเป็นข้อยกเว้น

ที่ไม่ต้องทำหลักฐานการกู้ยืม อีกทั้งการคืนเงินก็ไม่จำเป็นต้องแยกคืนเป็นแคชเชียร์เช็คและเงินสดด้วยการชำระหนี้ให้บุคคลภายนอก ทั้งในสำเนาเช็คก็ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้ไถ่ถอนที่ดิน พยานหลักฐานในส่วนนี้จึงไม่อาจรับฟังได้ว่านางอินทราเป็นผู้ไถ่ถอนที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว แต่ฟังได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้รับโอนที่ดินทั้งสองแปลง โดยไม่อาจพิสูจน์ที่มาของเงินในการได้มาซึ่งที่ดินทั้งสองแปลงได้ กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านรับโอนมาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี

ทรัพย์สินรายการที่ ๙ และ ๑๐ ผู้คัดค้านนำสืบว่า เดิมนายภาณุวิชญ์ (เดิมชื่อไพโรญญาติ) ได้ยืมเงินนางอินทรา จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยนางอินทราได้ถอนเงินจากบัญชีออมทรัพย์ของตน เมื่อครบกำหนดชำระคืน นายภาณุวิชญ์ไม่มีเงินคืน จึงตกลงโอนที่ดินทรัพย์สินรายการที่ ๙ และ ๑๐ ทั้งสองแปลงชำระหนี้เงินกู้ โดยตกลงให้ผู้คัดค้านรับโอนที่ดินไว้แทน เห็นว่า แม้นายภาณุวิชญ์จะมีหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงตามที่ผู้คัดค้านนำสืบ แต่ก็เป็นกรกล่าวอ้างลอย ๆ อีกทั้งเมื่อพิจารณารายการถอนเงินในบัญชีเงินฝากของนางอินทรา ไม่ปรากฏหลักฐานใดว่าการถอนเงินดังกล่าวเป็นการถอนไปให้นายภาณุวิชญ์ เห็นได้แต่เพียงว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ซื้อและนายภาณุวิชญ์เป็นผู้ขายที่ดิน ที่ผู้คัดค้านนำสืบมาจึงปราศจากน้ำหนักไม่พอรับฟังว่าผู้คัดค้านได้ที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวมาโดยสุจริต

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านนำสืบมา ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักมาพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่รับโอนมาโดยสุจริตจากการทำมาหาได้ที่ไม่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับนายเกริกเกียรติ ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐาน ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านมีอาชีพอันเป็นหลักฐานมั่นคงที่จะมีรายได้มากพอเป็นของตนเอง และเป็นอิสระจากการพึ่งพิงนายเกริกเกียรติ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้คัดค้านได้รับมรดกหรือทรัพย์สินจากนายนิพัฒน์และนางอินทราซึ่งเป็นปู่และย่าของผู้คัดค้านอย่างเป็นสัดส่วน มีจำนวนเงินที่ชัดเจนก่อนระยะเวลาที่นายเกริกเกียรติถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐาน แม้จะพอรับฟังได้ว่านายนิพัฒน์กับนางอินทราเคยมีฐานะทางการเงินดีมาก่อน แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินสุทธิหรือทรัพย์สินมรดกจำนวนเท่าใดที่ไม่เกี่ยวกับทรัพย์สินของนายเกริกเกียรติ จึงไม่อาจนำเอาฐานะทางการเงินในอดีตของนายนิพัฒน์และนางอินทรามาเป็นพยานหลักฐานหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าทรัพย์สิน โดยค่านิ่งถึงอายุ อาชีพ และจำนวนเงินที่นำมาซื้อที่ดินแปลงดังกล่าว มีเพียงทรัพย์สินรายการที่ ๒ ตามเอกสารหมายเลข ร.๑๐ ที่จะต้องคืนแก่ผู้คัดค้าน ส่วนที่ดินแปลงอื่นดังที่วินิจฉัยมาผู้คัดค้านไม่มีพยานหลักฐานมาหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นบางส่วน

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้คืนที่ดินทรัพย์สินรายการที่ ๒ ตามเอกสารหมายเลข ร.๑๐ แก่ผู้คัดค้าน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ